

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II.

Nr 24878 / II. Inf. / II. C.

Tel: Sztab 21.

8822J2
Warszawa, dn. 15. września 1922 r.

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ NACZ. WODZA

w B e l w e d e r z e.

Z rozkazu Szefa Sztabu Generalnego przed-
kładam do wiadomości odpis raportu Attache
Wojskowego w Rydze z dnia 2. września br. Nr.
1122.

1 załącznik.

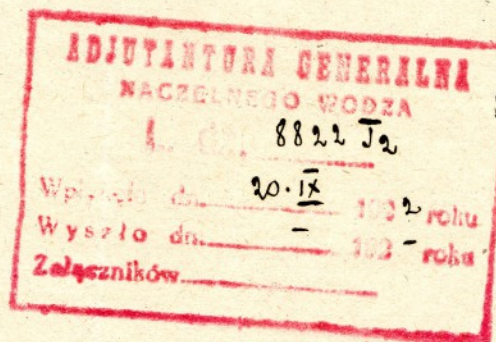
O t r z y m u j a :

Szef Oddziału II. Szt. Gen.

Adjutantura Generalna
Minister Spraw Wojsk.
Szef Sztabu Generalnego.

W. Z.

SOKOŁOWSKI
Major.



Nr. ¹¹²².....

R a p o r t i n f o r m a c y j n y

Ryga, dnia 2. września 1922 r.

Ł o t w a .

1. SPRAWY WEWNĘTRZNE.

Jakkolwiek akcja przedwyborcza na Łotwie przeprowadzana jest dość spokojnie i umiarkowanie, nie wywołując w społeczeństwie walk klasowych, obracając się na wąskim terenie państwowym nie powoduje szerszego rozgłosu tak w prasie krajowej, jak i państw sąsiednich, to jednakże odczuć się daje istotny silny antagonizm ściśle narodowościowy. Agitacja przedwyborcza dąży jedynie do pozyskania jaknajwiększej ilości wyborców z pod znaków narodowościowych. Sami Łotysze, pod względem ugrupowań politycznych, nie prowadzą zbyt silnej walki między sobą, sądząc sobie dokładnie sprawę z bezowocności jej, a to z tego względu, że wiadomą jest są wpływy każdego ugrupowania czy to w danym środowisku społeczeństwa czy też miejscowości.

Na prowincji wszyscy chłopci-Łotysze, podstawa narodowości łotewskiej, głosować będą za "związkiem chłopskim" /Ulmanis, Nejerowicz/, robotnicy miejscy i rolni, oraz chłopci bezrolni - za partią socjal-demokratyczną /nie ulega wątpliwości, że komuniści są zablokowani z osadkami, jedynie nie ujawniają się/.

Mniejszości narodowe na Łotwie, występują bez różnicy zgrupowań politycznych, z listami narodowościowymi. Najsilniejszą, pod względem organizacji i spójni, jest partja niemiecka i napewno ani jeden Niemiec nie będzie głosować na którąś z list partyjnych Łotewskich. Żydzi, jakkolwiek nie zdołali się zablokować, porozumieli się jednak co do swoich wpływów i wystawili odpowiednie listy, ustępując sobie nawzajem wyborców w okręgach, które dałyby mało głosów np. dla Cier-Sionu, ta suma zaś ilość głosów oddanych na Poal-Sion, może dać możność przeprowadzenia

kandydata Poal-Sjonu. Naogół żydzi, z wrodzonym sobie sprytem, wprowadzając zasadę dobrego rachunku i pewnego zysku do akcji wyborczej.

Rosjanie wystawiają trzy listy w każdym okręgu te same: "Zjednoczoną", "Jedyną" i "Starowierów", tocząc między sobą zacięłą walkę, największe wpływy tej narodowości w Łatgalji.

Polacy, pomimo różnic w poglądach politycznych, zablokowali się i wystawili jedną listę polską we wszystkich okręgach z tymi samymi kandydatami zmieniając jedynie ich porządek. Jeśli agitacja uświadomionych czynników przeprowadzona zostanie racjonalnie i dotrze do wszystkich warstw społeczeństwa polskiego i jeżeli uda się przeprowadzić, aby polacy głosowali tylko na listę polską, możliwie że przejdzie trzech kandydatów polskich.

Zadziwia tylko w tutejszej taktyce przedwyborczej ogromna ilość list z całym szeregiem kandydatów, nie marzących nawet zostać posłami. W Łatgalji na przykład, która tyle niepokoju stwarza Łotwie, wystawiono aż 26 list, może przybędzie jeszcze kilka t.zw. samozwańczych, opartych dosłownie na 200-250 wyborcach. Ma się wrażenie, że ludność łotewska jest tak uradowana z wyborów, że pragnie wystawić po trzy listy z każdej gminy, oczywiście dużo zamętu wprowadzają elementy rosyjskie-komunistyczne i żydowskie, zwłaszcza w pasie nadgranicznym.

Dotychczas wystawiono we wszystkich okręgach do 150 list z 1218 kandydatami, odliczając od tego kandydatów, umieszczonych na listach w różnych okręgach, pozostanie do 800 nazwisk, na 100 posłów do Sejmu.

W związku z nadchodzącymi wyborami a tym samym rozwijaniu się agitacji komunistycznej, pojawiło się masę agitatorów, czy to miejscowych czy też importowanych, których ochrona polityczna energicznie wykłania.

Prawie każdego dnia przeprowadzane są aresztowania i rewizje w całej Łotwie. Przed paru dniami aresztowany został w Rydze jeden z ważnych komunistów łotewskich /nazwisko trzymane jest w tajemnicy/ co pociągnęło za sobą dalsze aresztowania w związkach zawodowych.

*R.
odbył się
ona
Jacek
stał
wymiana*

Wymiana aresztowanych. Przed paru miesiącami bolszewicy zaproponowali wymianę aresztowanych przez siebie łotyszów na komunistów. Łotysze zgodzili się i sprawa ta była prawie na ukończeniu, gdy nagle Sąd Wojenny łotewski skazał na śmierć komunistę Upmana, za zabójstwo w 21 r. dwóch członków ochrony łotewskiej. Wyrok w bardzo krótkim czasie został wyko-

członków ochrony łotewskiej, łotysze nadmiernie pośpieszyli się z wykonaniem wyroku, obawiając się aby bolszewicy nie przeszkodzili temu. Po powieszeniu jednak Upmana, wynikła cała awantura, Jurenjew, poseł bolszewicki w Rydze, wręczył niezwykle ostrą notę łotyszom, groząc że zostaną rozstrzelani wszyscy aresztowani łotysze, wymianę zaś aresztowanych, według umowy, nie myślą przeprowadzić, tymbardziej, że Upman znajdował się na liście wymienianych. Łotysze prześladali się i odpowiedzieli bardzo miękko, tłumacząc się, że Upman nie podał prośby o ułaskawienie i t.p.. Bolszewicy, napędzawszy strachu, dali się przez e-błagać i ostatnio listy wymienne zostały ustalone, przytem bolszewicy nie ośmielili skorzystać z tego nieporozumienia i na nowych listach umieścili sławetnego tow. Dermana, b. posła do Konstytuanty, /komunistę puszczającego w obieg całe masy pieniędzy fałszywych łotewskich/ oraz Purinsza, woźnego gmachu Konstytuanty, skazanego na podpalenie tegoż gmachu na 15 lat więzienia.

Wymiana aresztowanych nastąpi w końcu września b.r.

Projekt ustawy o likwidacji swoich majątków przez cudzoziemców.

W końcu sesji Konstytuanty, Ministerstwo Rolnictwa pod naciskiem przedstawicieli Państw Polskiego i Niemieckiego, oraz właścicieli majątków, wypracowało projekt ustawy, który dawał prawo wszystkim posiadaczom-cudzoziemcom likwidowania swoich majątków z wolnej ręki /pierwszeństwo miało państwo/ w ciągu roku od chwili ogłoszenia ustawy. Wniesione na posiedzenie Konstytuanty podczas debat w pierwszym czytaniu, za odrzuceniem tego projektu ostro przemawiali socjali-demokraci, nie mając jednakże większości, postawili wniosek aby całą tę ustawę odesłać z powrotem do Ministerstwa i wnieść ją dopiero na sesję nowego Sejmu. Wniosek przyjęto. Obecnie organ socjalistów demokratów podaje, że projekt ten w Ministerstwie zupełnie upadł, został wycofany i jak zakomunikował wice-minister rolnictwa, Lezdynsch, nie będzie więcej poruszany.

Upadek powyższego projektu, socjaliści-demokraci motywują energiczną postawą całego swego klubu w Konstytuancie, przypisują go sobie i wysuwają, jako atut agitacyjny wyborczy.

PLSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Zapotrąbienie robotników i chłopów. Przed paroma tygodniami przypłynął do Rygi jacht z członkami Rady miejskiej Jankiela, w celu uwolnienia 400

Zapotrzebowanie robotników do Gdańska. Przed trzema tygodniami przybyło do Rygi paru agentów przedsiębiorstw budowlanych z Gdyni po 400 robotników-rzemieślników, stolarzy, cieśli, ślusarzy, tapicerów, którzy mają być użyci do budowy nowych gmachów w Gdańsku. Płaca 35 mk.n.z a godzinę. Łotysze chętnie się na to zgadzili, ze względu na brak robocizny w kraju, i jednocześnie zwalnia ich od elementu niespokojnego. Robotnicy ci wyjeżdżają w krótkim czasie.

Budowa domów pod kwarantannę w Dyneburgu. Według prasy łotewskiej, w Dyneburgu Liga Narodów, na podstawie projektu swego komisarza dr-Wata, zamierza stworzyć kwarantannę, dla uchodźców powracających z Rosji, przyczem Anglja asygnuje na ten cel 100.000 funtów, inne państwa 200.000. W związku z tym wzdłuż szerokotorowego ma być ułożony, wąski tor, aby pociągi Polskie przez Turmonty, litewskie zaś przez Abele mogły dochodzić do Dynaburga i wprost zabierać swoich repatriantów.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

F i n a n s e ł o t e w s k i e .

Brak znaków pieniężnych. Obecne czasy powojenne mają to do siebie, że każdy człowiek nie jest z nich zadowolony, najmniej zaś ministrowie finansów. Jedni z nich narzekają, że waluta ich kraju stoi nisko, kraj przez to uboższy, drudzy pragnęliby wszelkimi środkami zmniejszyć wartość swojej waluty, ewentualnie podnieść waluty niskie, ze względu na przemysł własny oraz handel zagraniczny, do trzeciej zaś kategorii ludzi śmiało zaliczyć można łotewskiego ministra finansów, p. Kalninga. Minister ten, bardzo zapobiegliwy, obrotny handlowiec, w wielkich zdolnościach kalkulacyjnych, dorobił się znacznej fortuny, nawet w każdej walucie, powołany z reszty, dzięki z dolnościami robienia pieniędzy, jako zarządcą skarbu, w niespełna półtora roku, napełnił skarb ten funtami angielskimi. Powprowadzał cwał podatki bezpośrednie i pośrednie, olbrzymie cła, zaprowadził oszczędności, ze wszystkiego potrafił wyciągnąć korzyści, poczynając od lasu i drzewa własnego, zboża polskiego i litewskiego, do odprowadzania bolszewikom z "dużym ryżem", kończąc zaś na fantach ministrów, wyprzerzanych na plac do wybijania, na prokat

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Otóż pan Kalning w krótkim stosunkowo czasie, w kraju bardzo ubogim, mającym jako bogactwa naturalne, ^{tylko} drzewo i len, gdzie waluta do jego gospodarki była niczem gwarantowaną, zdołał dążyć do tego stopnia, że śmiało może się równać z walutami wysokimi. Kalning przez swoją gospodarkę, zcentralizował w swoim ręku prawie cały ^{handel} ~~gospodarkę~~ zewnętrżny, skupił ~~przeznaczając~~ w banku państwowym większą część walut zagranicznych, jak i banknotów własnych. Przez to daje się odczuwać ogromny brak pieniędzy, przemysł nie może się rozwijać, nie mając możliwości otrzymania większej ilości banknotów krajowych. Sam Kalning w interwiew, udzielonym prasie, tak mówi o braku pieniędzy:

"Gdyby kapitalista zagraniczny chciał wybudować jakąś fabrykę u nas i jeżeli by miał na to odpowiednią sumę dolarów lub funtów, to jednakże nie mógłby ją budować, nie mając na to pieniędzy łotewskich, a takich za dolary i funty nie otrzymałby."

Brak pieniędzy pacyzna być kwestją palącą, dlatego też ministerstwo skarbu dąży do stworzenia wydziału emisyjnego przy Banku Państwa emitującego walutę łotewską /łat/ gwarantowaną i mającą kurs na równi ze złotem. Uchwalonem już jest wybić monet kruszcowych na 10.000.000 łatów, czyli na 500.000.000.- obecnych rubli łotewskich. Prawdopodobnie koncesje na wybijanie pieniędzy, uzyska mennica czeska

Pieniądzy papierowych /rubli łotewskich/ znajduje się w obiegu 2.400.000.000.- z tego jakieś 800.000.000., jako wkłady ludności w Banku Państwa, około 1.000.000.000.- na concie skarbu państwa jako kapitał obrotowy, czyli pozostaje na potrzeby handlu i przemysłu, jakieś 600. milionów.- Stan ten jednakże szybko się zmieni, dzięki innej stałej walucie, która w razie drukowania nowych banknotów, nie ulegnie spadkowi i co właśnie powstrzymuje łotyszów od wypuszczania nowych serji.

Posiedzenie Rady Ekonomicznej. Dnia 25. sierpnia odbyło się posiedzenie Rady Ekonomicznej, na której uchwalono: zniesienie cła ~~wywozowego~~ wywozowego od żywego bydła i siemienia lnianego; postanowiono nadal utrzymać monopol państwowy lniany, pozwalając jedynie stowarzyszeniom rolniczym kupowania go na swoje potrzeby, handel zagraniczny lnem, wyłącznie w rękach państwa.

Handel zagraniczny łotewski. W ciągu pierwszych 6 miesięcy r.b. eksport

Handel zagraniczny łotewski: w ciągu pierwszych 6 miesięcy b.r. eksport Łotwy wyniósł 173,001.418 klg., wartości 1.374.659.826.-rb.łot., import zaś 186.733.651 klg. wartości 2.203.499.679.-rb.łot. czyli import przewyższał eksport na 829.429.859.-rb.łot.. Tranzyt zaś Łotwy w tym czasie wyniósł 279.430.573 klg.

Szkolnictwo na Łotwie.

Sieć szkolna. W ubiegłym roku szkolnym na Łotwie było ogółem szkół 1853, /w 1919/1920 r. szkolnym było 1334 szkoły/nauczycieli 7.479, /dwa lata temu 4626/, młodzieży uczącej się 187.641, /125.884/. W powyższej liczbie szkół włączone są szkoły mniejszości narodowych, których liczba przedstawia się następująco:

Rosyjskich -	223	szkóły,	1.146	nauczyc.	i	21.781	uczni.
Niemieckich-	84	"	642	"	i	11.129	"
żydowskich -	60	"	557	"	i	20.221	"
Polskich -	30	"	195	"	i	5.456	"
Białoruskich -	46	"	92	"	i	3.202	"
litewskich	7	szk. lud.	39	"	i	833	"
estońskich -	6	szkół.	7	"	i	297	"
razem	456 szkół 2.678 nauczycieli 52.909.uczni.						

Biorąc pod uwagę szkolnictwo na Łotwie w roku 1919/1920r. i porównać je ze stanem szkolnictwa obecnego, oraz fachowe przygotowanie prawie wszystkich nauczycieli łotyszów, szanować należy ze szkolnictwo łotewskie rozwija się b. pomyślnie, rząd zaś przykłada wszelkich starań aby szkolnictwo stanęło na równi z oświatą w Finlandji i Szwecji.

S P R A W Y Z A G R A N I C Z N E.

Ubiegła wojna światowa, będąc przewrotem epokowym, zmieniając całą kartę Europy, powołała do życia m. in. państwa nadbałtyckie, nie marzące zdaje się, nigdy o uzyskaniu niepodległości. Państwa te w zaraniu swego bytu niezależnego widzieć jasno, że ugratowanie ich niezawisłości i

organizacji wewnętrznej zależy od ścisłego związku między nimi, dla wspomożenia siebie nawzajem nie tylko pod względem ekonomicznym, politycznym, ale i wojskowym. Państwa Bałtyckie mają słusne obawy co do Rosji Sow. dążącej przez komunizm międzynarodowy, jako parawanika, do imperjalizmu rosyjskiego, k nującego odbudowę dawnej Rosji i posadliwym okiem spoglądającą na dogodne i bogate porty Łotwy i Estonji. Dla Państw Bałtyckich Polska stanowi gwarancję ich niepodległości i jest jakoby stróżem, strzegącym przed siłą militarną Rosji. Jakkolwiek w społeczeństwie łotewskim panowały bardzo nieprzychylne prądy przeciwpolskie, wywołane narzekaniem litwinów, narodu rasowo zbliżonego do Łotyszów, lub też obawą o Łatgalję, ludność której ciągnęła i ciągnie do Polski, to jednak sztuczne przyczyny tej nieufności do Polski znikły po Konwencji Warszawskiej. Obecnie, rząd i społeczeństwo łotewskie, zdają sobie dokładnie sprawę ze ścisłego zespolenia się politycznego z Polską.

Zagraniczne nieuregulowane sprawy każdego z tych państw, wymagają zobopólnego porozumienia się, aby swoją spójnią przedstawić jakiś autorytet dla możnych tego świata. Ostatnio przed posiedzeniem Ligi Narodów, Państwa Bałtyckiego zjechały się na konferencję do Rewla, aby wspólnie omówić i wytknąć kierunek swego stanowiska i postępowania na kongresie Ligi.

Z ramienia rządu łotewskiego udał się na konferencję wiceminister spraw zagranicznych Albat, wraz z szefem sztabu generalnego genPenekisem

Omawiane były sprawy, jakie mają być na porządku obrad Ligi Narodów oraz o projekcie Rosji, tyżącego się obustronnego rozbrojenia.

Na konferencji przyszło do zupełnej zgody w sprawach ważniejszych, jak również w kwestjach mniejszej wagi osiągnięto zupełne porozumienie.

Na konferencji postanowiono polecić przedstawicielom państw, biorących udział w konferencji, aby na kongresie Ligi wspólnie popierali zapadłe uchwały, a więc: bronić § 10 /rejestracja wszystkich umów i konwencji/ ewentualnie omawianie tego paragrafu odłożyć do następnego kongresu.. 2/ głosować za koniecznością ratyfikowania wszystkich umów, z wyjątkiem ściśle technicznych, z uwagą, że niezarejestrowane umowy, jakkolwiek wchodzą w siłę, to jednak nie są brane pod uwagę przez trybunały międzynarodowe, 3/ kwestję wileńską na kongresie uznano za sprawę, co do której państwa bałtyckie zachowują ścisłą neutralność. Zaznaczono przytem że Finlandja, Estonja i Łotwa były bardzo rade, gdyby Litwa przyjęła udział w powyższej konferencji. i aby kwestja wileńska została już pomyślnie

w powyższej konferencji i aby kwestja wileńska została ostatecznie załatwioną, pomyślnie dla obu stron.

Kwestję rozbrojenia referował gen. estoński Lajdoner, który zaznaczył, że chociaż państwa bałtyckie odpowiedziały Rosji k adze oddzie nie, to jednak wszystkie zajęły ten sam punkt widzenia i że państwa te projekt tak wyany pragnęłyby omówić razem z Rosją sowiecką.

Konferencja rozbrojeniowa. Pisma łotewskie podają, że jakkolwiek Polska na zaproszenia Rosji odmówiła wysłania swego delegata na konferencję z rozbrojeniową Rosji z Państwami Bałtyckimi, jeżeli konferencja ta ma się odbyć przed kongresem Ligi Narodów i jakkolwiek Finlandja, Łotwa i Estonia nie zdecydowały się konferować z Rosją, to jednak zjazd ma się odbyć w Moskwie dn. 5. września. /?/

Umowa handlowa łotewsko-węgierska. Przedstawiciel Węgrów w Łotwie oficjalnie zakomunikował rządowi łotewskiemu dn. 25. VIII. że rząd węgierski pragnie zawrzeć umowę handlową z Łotyszami i że delegacja węgierska przybywa do Rygi dn. 1. września. Łotwa ze swej strony wyłożył projekt umowy, wpracowany przez Radę Ministrów.

Tymczasowa umowa kolejowa łotewsko-polska. Unia 21. sierpnia zawartą została w Wilnie umowa o komunikacji kolej owej między Łotwą a Polską na linii Dynaburg Wilno. Umowa ważną jest na 3 miesiące. Łotysze ostatecznie zgodzili się, jakkolwiek z rezerwą, na przybywanie polskich pociągów do Kałkun. Obecnie pociągi pośpieszne polskie przybywają codziennie do Kałkun, stąd zaś łotewskie do Rygi. Tę wizja osobowa w Kałkunach, towarów zaś jak poprzednio w Turmontach.

Przemówienie Mejerowitza. Na zaproszenie Towarzystwa rozpowszechniania języków "Société Polyglote", Mejerowitz wygłosił w dniu 24. 8. odczyt. Odczyt ten jak pare innych, zaliczyć należy do przemówień przedwyborczych premiera. Podaję ciekawsze ustępy z powyższego odczytu.

"Największy z sąsiadów Łotwy - Rosja, jest państwem izolowanym. Wcześniej czy później Rosja porzuci tę politykę izolacji i Łotwa musi do tego być przyszykowana, będąc naturalnym mostem między Rosją a Europą Zachodnią. Obecnie Łotwa musi wypowiedzieć jakie stosunki łączyć nogą ją z Rosją. Stosunki te nie mogą być ani kulturalne, ani też polityczne. Nasza kultura stoi znacznie wyżej od poziomu narodu

rosyjskiego. Politycznie nie złączymy się więcej z Rosją. W przyszłości nas mogą złączyć tylko stosunki ekonomiczne, podobne do stosunku Holandji do Niemiec. Rosja będzie bogatą swoimi surowcami, które przechodzić będą na Zachód przez porty łotewskie.

Drugi sąsiad- Niemcy, stojące o casz niebo wyżej od Rosji pod względem kulturalnym-bardziej energiczni od Rosjan. Idą oni do nas nie jako polityczni propagatorzy, ale przenikają do naszego narodu jako organizatorzy, i wielu z łotyszów, pragnęłoby aby Niemcy pomogli nam stanąć na nogi, nie należy jednak zapominać, że w polityce nie ma przyjaźni, Niemcy wykorzystali by swoją przewagę kulturalną w celu asymilowania łotyszów. Pozatym Niemcy nie mogą nam nic dać, ponieważ Traktat Wersalski uczynił ich niewolnikami Ententy.

Więcej nam mogą dać Anglja i Ameryka, w których spoczywa obecnie ster polityki światowej i ekonomicznej. Dlatego trzeba zatroszczyć się o zbudowanie mostu z Anglją z Ameryką. Most ten jest- język angielski.

O d Francji, pod względem politycznym musimy powinniśmy mniej się uczyć, zaś pod względem cywilizacyjnym i kulturalnym możemy dużo uzyskać.

Włochy nam są mniej znani, Kultura ich jest jednak wielką i zaczynamy nawiązywać z nimi stosunki ekonomiczne i kulturalne.

Kładzie nacisk na konieczną potrzebę dla życia samodzielnego Łotwy-jaknajściślejszy związek polityczny i gospodarczy z państwami Bałtyckimi.

W sprawach wewnętrznych: zaznacza, że bezpieczeństwo wewnątrz Państwa jest ugruntowane. Uregulowano również kwestję kościelną, kościół katolicki zagwarantowany jest konkordatem, luterański zaś otrzymał samodzielnego biskupa.

W końcu zaznacza, że Łotwa należy do trzech państw, które nie stały budżet-gdzie rozchody pokrywane są dochodami.

Napad bolszewików na Poselstwo Łotewskie w Moskwie. Po powieszeniu komunisty Upmana, co wywarło energiczny protest bolszewików, komuniści urządzili w połowie sierpnia wielką manifestację przed poselstwem łotewskim w Moskwie, ~~przywódcą tłum dostąpił się na szczyt i wygłosił~~ ~~niezwykły, struty wypracował przegadło milion rubli szkodliwych łotewskich.~~

SPRAWY WOJSKOWE.

W tych dniach na posiedzeniu Rady Ministrów rozstrzygnięty zostanie projekt ustawy o powołaniu 1902 rocznika. Powołanie przewiduje się zawezwać w lutym przyszłego roku. W jesieni b.r. mają być tylko ci powołani z roczków 1899, 1900 i 1901, którzy z różnych względów uzyskali ulgi i w wojsku nie służyli.

Żołnierze, którzy przesłużyli w wojsku 1 1/2 roku, zwalniani zostaną w ciągu zimy.

Rady Ministrów rozpatrywać wkrótce będzie projekt ustawy o odraczaniu służby wojskowej z powodu uczęszczania do zakładów ^{nowy} ~~wojskowych~~. Projekt przewiduje ulgi tylko dla ukończenia jednego zakładu t.j. wyższego lub średniego.

Nowi oficerowie Dnia 2. września zakończone zostały wykłady na szkole oficerskiej Łotewskiej typu pokojowego. Szkołę ukończyło 156 elewów ze stopniami poruczników, 28 warunkowo-dla otrzymania stopnia oficerskiego muszą przsłużyć w oddziałach liniowych 6 miesięcy. Dnia 3 września odbędzie się uroczyste mianowanie oraz przedstawienie Prezydentowi Republiki.

Podjacie bandery wojennej na statku wojennym. Dnia 26. sierpnia odbyła się uroczystość zawieszenia bandery wojennej na jedynym statku bojowym Łotewskim "Virsajtis" typu lekkiego torpedowca. Bandera podarowana przez kupców ryskich, podobna jest bardzo do bandery angielskiej, tylko biały krzyż na czerwonym tle. Statek ten w 20 roku wydobyty został około Libawy, uszkodzony i topiony w 1915 roku przez Niemców. Wkrótce ma wyruszyć z wizytami do portów państw zaprzyjaźnionych.

Wizyta eskadry angielskiej. Dnia 2. września przybyła do Rygi, eskadra angielska w składzie trzech lekkich krążowników i 2-ech torpedowców, pod dowództwem admirała Branda. Anglicy byli przyjmowani przez Łotyszów bardzo gościnnie i bardzo wystawnie. Eskadra dn. 4. września opuszcza Rygę i udaje się do Wenla.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
NEW YORK

Oficerowie Wojsk. P.P. 20 Rygi
Jaworski
Rauwolda-poz.